ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

V Обикновенно Народно Събрание

(втора редовна сессия).

XXXIX ЗАСѢДАНИЕ, ВТОРНИКЪ, 13 ДЕКЕМВРИЙ 1888 ГОДИНА.

(Начало въ 2 часа послѣ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на подпрѣдсѣдателя г-на П. Славкова).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отваря. Г-нъ Секретарь ще прочете списъка на г-да Прѣдставителитѣ, за да се види, кой присѫтствува и кой отсѫтствува отъ днешното засѣдание.

Секр. Байчевъ: (Чете списъка). Отсѫтствуватъ:

Д. Караджовъ, Я. Нейковичь, Д. Грековъ, Иванъ Стойновъ, П. Поповъ. Г. Антоновъ, С. Брънчевъ, А. Карамановъ, М. Давидовъ, Хр. Търневъ, А. Тоновъ, Ив. Цвѣтковъ, Юр. Симеоновъ, Н. Мариновъ, С. Горановъ, Иор Маноловъ, И. Маджаровъ, С. Тъпчилещовъ, А. Радевъ, Я. Георгиевъ, Ив. Н. Поповъ, Т. Ц. Зайковъ, Ив. Халачевъ, Д. Златевъ, Д-ръ Стефановъ, Н. Минковъ, Т Станчевъ, П. Богдановъ, В. Мончовъ, К. Симеоновъ, Д-ръ Я. Геровъ, Д. Свѣщаровъ, Илия Щърбановъ и Г. Цанковъ.

Прѣдсѣд.: Отъ цѣлото число прѣдставители отсѫтствуватъ 34 души. Има, значи, законното число прѣдставители, за да се пристѫпи къмъ разглеждание положенитѣ на дневенъ редъ въпроси.

По-напрѣдъ г-нъ секретарь ще прочете съкратений протоколъ отъ прѣминалото засѣдание.

Секр. Байчевъ: (Чете съкратений протоколъ отъ XXXVI засѣдание).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Има ли нѣкой отъ г-да говорившитѣ, да направи забѣлѣжка върху прочетений съкратенъ протоколъ? (Никой не иска думата).

Понеже никой не направи забѣлѣжка, приема се за точенъ и редовенъ.

На дневенъ редъ сѫ слѣдующитѣ въпроси:

«I Избирание прѣдсѣдатель на Народното Събрание; II Докладъ на бюджетарната комиссия; и III Разни съобщения.»

Г-да прѣдставители! По заведений до сега редъ въ наший парламентаренъ животъ, когато е била дума да се избира прѣдсѣдатель на Народното Събрание, тоя изборъ е ставалъ по тайно гласоподаване. За това съгласно чл. 115 отъ конституцията и чл. 29 п. 2 отъ наший правилникъ, бюрото прѣдлага избора на прѣдсѣдателя да стане съ тайно гласоподаване. (Гласове: Прието). (Ржкоплескание).

Приема ли Народ. Събрание това прѣдложение? (Гласове: Приема). Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Прието. (Ржкоплѣскание).

Моля г-да квесторитѣ да раздаджтъ на г-да прѣдставителитѣ книги за бюлетини.

Петь минути отпускъ за написване бюлетинитѣ.

(Послѣ распускъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава.

Моля г-на секретаря Байчева да чете по списъка име по име г-да прѣдставителитѣ, за да си поднасятъ бюлетинитѣ.

Моля г да квесторитѣ: Дюкмеджиевъ и Пасковъ да заематъ мѣстата си.

Моля г-да прѣдставителитѣ да сѣднатъ на мѣстата си и който чуе името си, да си поднася бюлетината.

Секр. Байчевъ: (Вика поименно прѣдставителитѣ, които поднасятъ бюлетинитѣ на квесторитѣ).

Прѣдсѣд.: Ще се прочете повторно списъка на тия г да прѣдставители, които не сѫ си подали бюлетинитѣ.

Секр. Байчевъ: (Чете повторно списъка на г-да прѣдставителитѣ, които не сѫ си подали бюлетинитѣ).

Прѣдсѣд.: Отъ 279 души прѣдставители гласували сѫ 253.

Моля г-да квесторитѣ да отворятъ кутията и прѣброятъ бюлетинитѣ.

(Квесторитѣ прѣброяватъ бюлетинитѣ).

Квесторъ Калчо Пасковъ: 253 бюлетини.

Прѣдсѣд.: Въ кутията се оказватъ, г-да прѣдставители, 253 бюлетини.

Моля г-да прѣдставителитѣ, съгласяватъ ли се, бюрото да прѣдложи двама прѣброители? (Гласове: Съгласни) Който не е съгласенъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи бюрото ще прѣдлага.

Бюрото прѣдлага за прѣброитель г-на Янка Ангеловъ. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Шивачева за прѣброитель. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне рѫката (Никой не вдига). Приема се.

Моля г-да Ангелова и Шивачева да заематъ мѣстата си.

(Янко Ангеловъ и Н. Шивачевъ отиватъ при квесторитѣ, съ които и захващатъ прѣброяването).

Прѣдсѣд.: Резултата отъ прѣброяването, г-да прѣдставители, е слѣдующий: отъ 253 бюлетини, има 3 бѣли и 5 нескрепени, отъ които, единъ бюлетинъ за г-на Стоилова и 4 за г-на Захария Стоянова.

Гласове сѫ получили, г-да Захария Стояновъ и К. Стоиловъ. Пьрвий — г-нъ Захария Стояновъ — е получилъ 164 гласа, а вторий — г-нъ К. Стоиловъ, — 85 гласа. Избира се, значи, за прѣдседатель на Народното Събрание г-нъ Захарий Стояновъ. (Шумни рѫкоплѣскания. Тропание).

Моля г-на прѣдсѣдателя да заеме мѣстото си.

(Захарий Стояновъ заема прѣдсѣдателското мѣсто). (Шумни рѫкоплѣскания).

Зах. Стояновъ: Дълбоко съмъ трогнатъ, г-да прѣдставители, отъ вашитѣ чувства и довѣрие. До колкото стигатъ моитѣ слаби сили и способности, азъ ще защищавамъ и пазя величието и честьта на тоя народенъ трибунъ, а така сѫщо ще пазя и вашитѣ права, както и на ония г-да, които изказаха чувствата си съ краката си. (Рѫкоплѣскание). (Гласове: Петь минути отдихъ).

Прѣдсѣд.: Давамъ петь минути отдихъ.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава. На дневенъ редъ иде доклада на бюджетарната коммиссия.

Г-нъ Докладчикъ има думата.

Докл. Я. Поповъ: Ще се докладва бюджета на Министерството на Правосѫдието. (Чете):

«Глава I. Централно управление. Личенъ съставъ. § 1. За съдържания личния съставъ на централното управление. 1 Министръ 18.000 л. 1 главенъ секретарь 7.200 л. 1 началникъ отдѣление 5.580 л. 2 подначалници старши по 4.200=8.400 л. 1 счетоводитель 4.200 л. 1 пом. счетоводит. (старши) 3.600 лев. 1 пом. счетоводит. (младши) 3.000 л. 1 архиварь 3.000 л. 2 помощници на архиваря по 2.160=4.320 л. 1 коректоръ-магазинеръ 2.400 л. 2 регистратори по 2.400=4.800 л. 1 помощникъ на регистратора 1.800 л. 1 литографчикъ 1.500 л. За писари и разсилни 16.320 л.» Коммиссията увеличи този § съ 120 лева за писари и разсилни и моли Народн. Събрание да го приеме.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува глава I, § 1. Който отъ г-да нар. прѣдставители не приема § 1, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Веществени расходи. § 2. За писменни принадлѣжности и други канцелярски расходи 2.400 лева.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 2. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не приема § 2, да си вдигне рѫката. (Малцина вдигатъ). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 3. За отоплениеи освѣтление 1200.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 3. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не приема § 3, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 4. За телеграмми и посилки въ странство 200 л.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 4. Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глва II. Разни расходи на централното управление и сѫдебнитѣ учреждения. § 5, За печатание разни бланки, вѣдомости и регистри, както законопроекти и закони 120.000 л.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува глава II, § 5. Който не го приема както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 6. За купувание книги и абонирание списания и вѣстници, въ това число и «Държ. Вѣстникъ» 5.000 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 6. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не приема § 6, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 7. За наемъ помѣщения и приспособление на такива . . . . 110.000 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 7. Който не го приема, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 8. За купувани и поправка на мобили . . . . 6.400 л.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 8. Който не го приема, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ.: (Чете):

«§ 9. Купувание желѣзни касси и разноски по доставянието имъ (врѣменни) . . . . . 5,000 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 9. Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 10. За командировки по служебни дѣла, пѫтни по прѣвеждание и отправление на длъжность и за пренасяние архиви и други прѣдмѣти отъ едно мѣсто на друго 40.000 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 10. Който не го приема, както се прочете . да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 11. За възиаграждение по законодателни и други научни работи отъ сѫдебното вѣдомство 10.000 лева».

П. Вълнаровъ: Г-да прѣдставители! Тукъ въ § 11 прѣдвижда се една сумма отъ 10.000 л., за възнаграждение на чиновници по законодателни и други научни работи отъ сѫдебното вѣдомство.

Както знаете, г-да прѣдставители, често пѫти М-рство на Правосѫдието се принуждава да повиква нѣкои чиновници, които

нощно врѣме работятъ по изучване и по съставяне нѣко проекти, както бѣше и законопроекта за наказателний законъ. Понеже, споредъ закона за чиновницитѣ, не може да се даде на единъ чиновникъ, особенно възнаграждение, а пъкъ М-то дава, то заради това, азъ моля да се приложатъ думитѣ «за всички безъ изключение, били тѣ чиновници даже».

М-ръ Тончевъ: Г-да прѣдставители! Забѣлѣжката на г-на Вълнарова е справедлива. Както виждате, въ § 11 суммата е опрѣдѣлена за възнаграждение по законодателни и други работи по сждебното вѣдомство. Дѣйствително, споредъ закона за чиновницитѣ, на тѣхъ не се дава никакво възнаграждение, а въ повечето законодателни работи участвуватъ чиновници по сждебното вѣдомство. Очевидно е, че, ако закона отъ една страна не позволява да се даватъ такива възнаграждения, а друга страна имало е нужда такива чиновници да участвуватъ въ тѣзи работи, то справедливо е да имъ се отпусне нѣщо. Освѣнъ това, тѣзи разноски не се отпущатъ по едноличното распореждание на М-ра на Правосждието, а — по рѣшението на Министерский Съвѣтъ. Тъй щото тѣзи цѣла сумма нѣма да отиде за възнаграждение на чиновницитѣ само по рѣшението на М-ра на Правосждието. Г-нъ Вълнаровъ бѣше правъ, като молѣше г-да прѣдставителитѣ, да се забѣлѣжи въ протокола, щото и чиновницитѣ по сждебното вѣдомство, ако участвуватъ въ нѣкои коммиссии по законодателни работи, да могатъ да получаватъ възнаграждение.

Докл. Я. Поповъ: Коммиссията се съгласява съ прѣдложеннето на г-на Вълнарова. (Гласове: Да се гласува).

Прѣдсѣд.: Желае ли Нар. Събрание да се говори още по този въпросъ? (Гласове: Не желае). Който желае, да се говори още, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Нѣма да се говори.

Ще се гласува § 11 тъй, както го видоизмѣни г-нъ Вълнаровъ, съ съгласието на г-на М-ра и докладчика. Който не го приема, да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 12. За дрѣхи на разсилнитъ при М-рството и сждебнитѣ учреждения въ столицата 1.500 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 12. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глава III. Върховний Кассационенъ Сждъ. Личенъ съставъ. § 13. За съдържание личний съставъ на Върховний Кассационенъ Сждъ. 1 прѣдсѣдатель 8.040 л. 2 подпрѣдсѣдатели по 7.200= 14.400 л. 6 членове по 6.600= 39.600 л. 3 секретари по 3.600=10.800 л. 3 подсекретари по 2.400=7.200 л. 1 архиварь 2.100 л. 1 регистраторъ 1.800 л. 1 прокуроръ 7.200 л. 2 помощници на прокурора по 6.600=13.200 л. 1 секретарь 2.100 л. За писари общо 8.040 л. За разсилни общо 3.600 л.» Коммиссията измѣни членоветѣ на Върховния Кассационенъ Сждъ отъ 9 на 6 и моли почитаемото Събрание да приеме параграфа тъй, както се прочете.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува глава III, § 13. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Веществени расходи. § 14. За писменни принадлѣжности, отопление, освѣтление, (телеграмми и посилки въ странство) и др. канцелярски расходи 2.400 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 14. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не го приема, както се прочете, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глава IV. Аппелативни сждилища. Личенъ съставъ § 15. За съдържание личния съставъ на аппелативнитѣ сждилища а) Софийско Аппелативно сждилище. 1 прѣдсѣдатель 6.600 л. 1 подпрѣдсѣдатель 5.400 л. 5 членове по 4.800=24.000 л. 1 Секретарь 2.604 л. 3 подсекретари по 1.800=5.400 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.704 л. 1 прокуроръ 5.400 л. 1 помощникъ прокурора 4.800 л. 1 секретарь 2.100 л. За писари общо 4.800 л. За разсилни общо 2.700 лева.

б) Руссенско Аппелативно Сждилище. 1 прѣдсѣд. 6.600 л. 1 подпрѣдсѣдатель 5.400 л. 6 членове по 4.800=28,800 л. 2 секретари по 2.604=5.208 л. 2 подсекретари по 1.800= 3.600 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.704 л. 1 прокуроръ 5.400 л. 1 помощникъ прокурора 4.800 л. 1 секретарь на прокурора 2.100 л. За писари общо 5.400 л. За разсилни общо 2.400 лева.

в) Пловдивско Аппелативно Сждилище. 1 прѣдсѣд. 6.600 л. 1 подпрѣдсѣдатель 5.400 л. 5 членове по 4.800=24.000 л. 1 секретарь 2.604 л. 3 подсекретари по1.800=5.400 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.704 л. 1 прѣвод.-писаръ 1.200 л. 1 прокуроръ 5.400 л. 1 помощникъ на прокурора 4.800 лева. 1 секретарь 2.100 л. За писари общо 4.800 л. За разсилни 2.400 лева».

П. Вълнаровъ: Г-да прѣдставители! Както виждате, коммиссията е намалила персонала на членоветѣ, както въ Върховния Кассационенъ Сждъ, тъй сжщо и въ Апелативнитѣ Сждилища. Въ бюджетопроекта цифрата е по-голѣма, защото Министерството на Правосждието е прѣдполагало и е съставило даже единъ законъ за увеличение персонала въ тѣзи сждилища. Но понеже тоя законъ не се внесе и защото се мисли, че сегашнитѣ члѣнове сж достатъчни, за да вършатъ тая работа, то коммиссията, както видите, намали членоветѣ отъ 9 на 6 за Върховния Кассационенъ сждъ, отъ 8 на 5 за Софийското апелативно сждилище; отъ 8 на 6 за Руссенското Апелативно сждилище, защото се прѣдполага, че то ще има повече работа, и на 5 въ Пловдивското аппелативно сждилище. Заради това азъ моля да се приеме мнѣнието на Коммиссията.

Ст. Ив. Цвикю: Г-да прѣдставители! Г-нъ Вълнаровъ съ своето краснорѣчие идва да обезпокоява прѣдставителитѣ и да зема мѣсто на дѣйствующо лице, каквото е г-нъ докладчика. Не е работа на г-нъ Вълнарова да обяснява, колко сж се намалили и пр. Азъ мисля, че сме хора и ний разбираме отъ обясненията на г-на докладчика и нѣма нужда да ни занимава и г-нъ Вълнаровъ.

М-ръ Стамболовъ: Азъ ще помоля г-на Цвикю, да се успокои малко, защото г-нъ Вълнаровъ е прѣдсѣдатель на бюджетарната коммиссия и има право да дава разяснения.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 15. Който не го приема, да вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Веществени расходи. § 16. За писменни принадлѣжности, отопление, освѣтление, (телеграмми и посилки въ странство) и други канцелярски расходи по 1.800=5.400 лева».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 16, както се прочете. Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глава V. Окржжни сждилища. Личенъ съставъ. § 17. За съдържание личния съставъ на окржжнитѣ сждилища. I-во степен. окржжни сждилища. Софийско. 1 прѣдсѣдатель 5.040 лева, 2 подпрѣдсѣдатели по 4.200=8400 л. 7 членове по 3,960=27.720 л. 1 секретарь 2.400 л. 6 подсекретари по 1.800=10.800 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.608 л. за писари въ сжда 7.800 л. за разсилни въ сжда 2.880 л. 1 прокуроръ 4.200 л. 2 помощници на прокурора по 3.960=7.920 л. 1 секретарь 1.800 л. 2 писари 1.440 л. 1 разсиленъ 660 л. 4 сждебни слѣдователи по 3.720=14.880 л. 4 писари при тѣхъ по 840=3.360 л. 4 разсилни при тѣхъ по 660=2.640 л. 1 нотариусъ 3.000 л. 1 секретарь при нотариуса 1.800 л. 1 архиварь-писарь 1.200 л. 3 писари при нотариуса 2.160 л. 2 разсилни при нотариуса 1.260 л. 1 сждебенъ приставъ 1.800 л. 6 негови помощници по 1.320=7.920 л.

Търновско. 1 прѣдсѣдатель 5.040 лева, 1 подпрѣдсѣдатель 4.200 л. 5 членове по 3.960=19.800 л. 1 секретарь 2.400 л. 4 подсекретари по 1.800=7.200 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.608 л. за писари въ сжда 6.600 л. за разсилни въ сжда 2.880 л. 1 прокуроръ 4.200 л. 1 помощникъ прокурора 3.960 л. 1 секретарь на прокурора 1.800 л. 1 писаръ на прокурора 840 л. 1 разсиленъ на прокурора 660 л. 3 сждебни слѣдователи по 3.720=11.160 л. 3 писари при тѣхъ по 840=2.520 л. 3 разсилни при тѣхъ по 660—1.980 л. 1 нотариусъ 3.000 л. 1 секретарь при него 1.800 л. 1 писарь при него 840 л. 1 разсиленъ при него 660 л. 1 сждебенъ приставъ 1.800 л. 6 негови помощници по 1.320=7.920 л.

Руссенско и Варненско. 2 прѣдсѣдатели по 5.040=10.080 л. 2 подпрѣдсѣдатели по 4.200=8.400 л. 10 чл. (по 5) по 3.960=39.600 л. 2 секретари по 2.400=4.800 л. 6 подсекретари (по 3) по 1.800=10.800 л. 2 архивари по 1.800=3.600 л. 2 регистратори по 1.608=3.216 л. за писари въ сжда по 6.000 лева 12.000 л. за разсилни въ сжда по 2.400 л. 4.800. 2 прокурора по 4.200=8.400 л. 2 помощници на прокурора по 3.960=7.920 л. 2 секретари на прокурора по 1.800=3.600 л. 2 писари на прокурора по 840=1.680 л. 2 разсилни на прокурора по 660=1.320 л. 6 сждебни слѣдователи (по 3) по 3.720=22.320 л. 6 писари при тѣхъ по 840=5.040 л. 6 разсилни при тѣхъ по 660=3.960 л. 2 нотариуси по 3.000=6.000 л. 2 секретари при тѣхъ по 1.800=3.600 л. 2 писари при тѣхъ по 840=1.680 л 2 разсилни при тѣхъ по 660=1.320 л. 2 сждебни пристави по 1.800=3.600 л. 11 тѣхни помощници (въ Руссе 5, въ Варна 6) по 1.320=14.520 л. 1 прѣводчикъ (въ Варна) 1.800 л.

Пловдивско. 1 прѣдсѣдатель 5.040 лева, 2 подпрѣдсѣдатели по 4.200=8.400 л. 7 членове по 3.960=27.720 л. 1 секретарь 2.400 л. 6 подсекретари по 1.800=10.800 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1.608 л. 1 прѣводчикъ 1.440 л. за писари 7.800 л. за разсилни 2.880 л. 1 прокуроръ 4.200 л. 2 помощници на прокурора по 3.960=7.920 л. 1 секретарь 1.800 л. 2 писари 1.440 л. 1 разсиленъ 660 л. 4 сждебни слѣдователи по 3.720=14.880 л. 4 писари при тѣхъ по 840=3.360 л. 4 разсилни при тѣхъ по 660=2.640 л. 1 нотариусъ 3.000 л. 1 секретарь при нотариуса 1.800 л. 1 писарь 840 л. 1 разсиленъ 660 л. 1 сждебенъ приставъ 1.800 л. 6 негови помощници по 1.320=7.920 л.

Бургазско. 1 прѣдсѣдатель 5.040 л. 3 членове по 3.960=11.880 л. 1 секретарь 2.400 л. 2 подсекретари по 1.800=3.600 л. 1 архиварь 1.800 л. 1 регистраторъ 1 608 л. 1 прѣводчикъ писарь 1.200 л. за писари 4.200 л. за разсилни 1.200 л. 1 прокуроръ 4.200 л. 1 помощникъ прокурора 3.960 л. 1 секретарь на прокурора 1.800 л. 1 писарь 840 л. 1 разсиленъ 600 л 2 сждебни слѣдователи по 3.720=7.440 л. 2 писари при тѣхъ по 840=1.680 л. 2 разсилни при тѣхъ по 660=1.320 л. 1 нотариусъ 3.000 л. 1 секретарь при него 1.800 л. 1 писарь при него 840 л. 1 разсиленъ при него 660 л. 1 сждебенъ приставъ 1.800 л. 5 негови помощници по 1.320=6.600 лева.

II-ро степенни окржжни сждилища 17. Кюстендилско, Трънско, Вратчанско, Видинско, Ломско, Орѣховско, Свищовско, Плѣвенско, Ловчанско, Севлиевско, Разградско, Силистренско, Шуменско, Сливенско, Ст.-Загорско, Хасковско и Т.-Пазарджикско. 17 прѣдсѣдатели по 4.200=71.400 л. 1 подпрѣдсѣдатель (въ Шумен.) 3.840 л. 52 членове (по 3, въ Шум. 4) по 3.600=187.200 л. 17 секретари по 2.100=35.700 л. 35 подсекретари (по 2, въ Шум. 3) по 1.500=52.500 л. 17 архивари по 1.500=25.500 л. 17 регистратори по 1.320=22.440 л. за писари въ сжда по 4.200 (въ Шуменъ 4.920 л.) 72.120 л. за разсилни въ сжда по 1.200 (въ Шум. 1.800) 21.000 л. 17 прокурори по 3.960=67.320 л. 17 помощници прокурора по 3.600=61.200 л. 17 секретари при тѣхъ по 1.500=25.500 л. 17 писари при тѣхъ по 840=14.280 л. 17 разсилни при тѣхъ по 600=10.200 л. 36 слѣдователи (по 2, Видинъ и Шуменъ по 3) по 3.600=129.600 л. 36 писари при тѣхъ по 840=30.240 л. 36 разсилни при тѣхъ по 600=21.600 л. 17 нотариуси по 2.760=46.920 л. 17 секретари при нотариуситѣ по 1.200=20.400 л. 17 писари при тѣхъ по 840=14.280 л. 17 разсилни по 600=10.200 л. 17 сждебни пристави по 1.800—30.600 л. 55 тѣхни помощници (споредъ околиитѣ) по 1.320=72.600 л. 4 прѣводчици (по 1 при Сливенско, Ст.-Загорско, Хасковско и Т.-Пазарджикско) по 1.200=4.800 лева». Комиссията прие тоя параграфъ съ малко измѣнения тъй както се прочете.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 17. Който отъ г-да прѣдставителитѣ не го приеме, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Веществени расходи. § 18. За писменни принадлѣжности, отопление, освѣтление, (телеграмми и посилки въ странство) и др. канцелярски расходи. На Софийското Окржжно Сждилище 3.000 л., на другитѣ 5 I-во степенни Окржжни Сждилища по 2.600 л. (на Бургаското 2.160)=12.560 л. На 17 II-во степенни Окр. Сждилища по 1.800 л. (на Шуменското 2.160)=30.960 л.).

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 18. Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

«Глава VI. Мирови Сждилища. § 19. За съдържание личния съставъ на Мир. Сждилища.

I-во степенни: а) Софийско градско на I съдебенъ участъкъ, Софийско градско на II съдебенъ участъкъ и Софийско околийско: 3 Мирови съдии по 3.720=11.160 л. 3 секретари по 1.800 =5.400 л. За писари и разсилни на I-то 5.200 л., а на другитѣ двѣ по 4.880=14.800 лева. б) Търновско градско, Търновско околийско, Руссенско градско, Руссенско околийско, Варненско градско, Варненско околийско, Сливенско, Ст.-Загорско, Пловдивско градско и Пловдивско околийско. 10 мирови съдии по 3.720= 37.200 л. 10 секретари по 1.800=18.000 л. За писари и разсилни по 3.600=36.000 л.

II-ро степенни. Самоковско, Дупнишко, Кюстендилско, Трънско, Орханийско, Вратчанско, Видинско градско, Видинско околийско, Ломско, Берковско, Орѣховско, Плѣвненско, Ловчанско, Севлиевско, Габровско, Еленско, Г.-Орѣховско, Свищовско, Никополско, Тутраканско, Разградско, Шуменско, Ески-Джумайско, Силистренско, Добричско, Провадийско, Балчикско, Анхиалско, Бургазско, Ямболско, Ново-Загорско, Казанлъшко, Харманлийско, Карловско, Чирпанско, Хасковско и Т.-Пазарджикско. 37 мирови съдии по 3.420 =126.540 л. 37 секретари по 1.500=55.500 л. За писари и разсилни по 2.220=82.140 л.

III-то степенни. Новоселско (Софийско окръжие), Златишко, Радомирско, Изворско, Царибродско, Брѣзнишко, Кулско, Бѣлоградчикско, Кутловкко, Бѣлослатинско Луковитско, Тетевенско, Троянско, Кесаровско, Дрѣновско, Трѣвненско, Бѣленско, Балбунарско, Поповско, О.-Пазарско, Акъ-Кадънларско, Куртъ Бунарско, Кеманларско, Ново-Пазарско, Прѣславско, Новоселско (Варн. окр.), Козлуджанско, Месемврийско, Айтоско, Карнобатско, Хаджи-Елеско, Котленско, К.-Агачско, Каваклийско, Сейменско, Съренногорско, Рупчанско, Конушко, Овчехълмско, Пещерско, Панагюрско, Сезополско, Ихтиманско и Искрецско. 44 мирови съдии по 3.000=132.000 л. 44 секретари по 1.320=58.080 л. За писари и разсилни по 1.800=79.200 л. Коммисията прие § тъй, както го прочетохъ.

Вѣкиловъ: Г-да прѣдставители! Струва ми се, че г-нъ докладчика е пропусналъ нѣщо, тъй като при разглеждането отъ коммисията на този законопроектъ, г-нъ М-ра самъ се съгласи въ Сливенъ и Ямболъ да се прибавятъ по едно околийско мирово съдилище. Заради това азъ моля г-на докладчика и г-на М-ра да помѣстатъ и тѣзи двѣ съдилища въ бюджета.

М-ръ Тончевъ: Г-да прѣдставители! Отъ отчетитѣ вѣдомости за числото на дѣлата които се прѣдставляватъ отъ мировитѣ съдилища, става явно, че въ нѣкои градове въ мировитѣ съдилища, били тѣ околийски или градски, се натрупватъ толкова дѣла, щото е нуждно да се прѣпрати още по единъ врѣменъ съдия за прѣчистването на дѣлата. Но отъ друга страна отъ същитѣ вѣдомости се вижда, че нѣма въ тия съдилища толкова работа, за да има нужда отъ постоянни мирови съдии. Прѣдъ видъ на това М-то на Правосъдието е прѣдвидело другъ §, вмѣнно § 21, въ които се прѣдвиждатъ 15 врѣменни съдии, които ще се испращатъ въ тия околии, гдѣто се е натрупала много работа. Слѣдователно щомъ находящитѣ се въ Министерството по този въпросъ вѣдомости покажатъ, че въ Ямболъ, Сливенъ или Руссе има такава нужда, ще се испрати единъ врѣменъ съдия. А въ § 19, г-да прѣдставители, е прибавено и едно постоянно мирово съдилище въ града Созополъ. Причината на това е, че Созополцитѣ трѣбва да ходятъ въ Бургасъ зимѣ и лѣтѣ прѣзъ морето по дѣлата си, вслѣдствие на което много хора, когато се случи лошо врѣме, се давятъ въ морето. Освѣнъ това Созополъ е търговски градъ и е заселенъ исключително съ небългарски елементи. Прѣдъ видъ на това М-рството, за да избави Созополскитѣ граждане отъ морскитѣ опастности, е прѣдвидѣло едно мирово съдилище въ Созополъ. Затова, ще помоля г-да прѣдставителитѣ да приематъ § както си е; а желанието на г-на Векиловъ ще сж удовлетвори съ врѣменнитѣ съдии. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Хр. Вѣкиловъ: Искамъ думата. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса). Сопаджилъкъ ли е, че не ми давате думата? (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Прѣдсѣд.: Жела е ли Нар. Събрание, да се говори още? (Гласове: Не желае.) Който желае да се говори, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Нѣма да се говори.

Ще се гласува § 19, както го прочете г-нъ докладчика. Който не го приема, да се вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Веществени расходи. § 20. За писменни принадлѣжности, отопление, освѣтление, (телеграмми и посилки въ странство) и др. канцелярски расходи. На 13-тѣ I-во ст. мир. съдилища по 600= 7.800 л. На 37-тѣ II-во ст. мир. съдилища по 540=19.980 л. На 44-тѣ III-то ст. мир. съдилища по 480=21.120 л.» Коммисията прие тоя параграфъ безъ измѣнение и моля Нар. Събрание да го приеме.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува § 20, както го прочете г-нъ докладчика. Който го не приеме, да си вдигне ржката (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 21. За 16 врѣменни III степенни мирови съдилища въ околия, гдѣто е натрупана много работа (врѣменни)=84.600 л.»

Хр. Векиловъ: За М-то на Правосъдието имаше прѣдвидено 10 врѣменни мирови съдии, както сега се назовава. Обаче азъ ви увѣрявамъ, че до тая минута бившия М-ръ на Правосъдието не е испратилъ нигдѣ ни единъ. Освѣнъ това, още миналата година М ра на Правосъдието лично обеща, че ще ги испраща, и за това именно се прѣдвидѣха. Обаче въ Ямболъ има повече отъ 1500 дѣла сѫщо и въ Сливенъ, това вѣрвамъ, че и самъ г-нъ М-ръ не може да го успори, защото има статистика, има и едно писмо отъ бившия М-ръ, съ което моли Нар. Събрание да се прѣдвидатъ подобни съдии. Обаче отъ прѣдвиденитѣ до сега съдии въ тия градове мисля че надали е имало испратено нейде, затова именно азъ настоявамъ да има околийски мирови съдилища, както въ Ямболъ така и въ Сливенъ. (Прѣд.: По прѣдмѣта говорете.) Именно заради това говоря и моля г-на М-ра, отъ 1 януарий идущата 1889 год. непрѣменно да прати въ Ямболъ и Сливенъ по единъ мировой съдия, билъ той врѣменъ или постояненъ.

М-ръ Тончевъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще разгледамъ отчетнитѣ за дѣлата вѣдомости отъ Ямболското мирово съдилище, и, ако се укаже нужда, най-напрѣдъ тамъ ще пратя.

З. Градинаровъ: Не е вѣрно, г-да прѣдставители, казаното отъ г-на Векилова, че бивший М-ръ на Правосъдието нигдѣ не е проводилъ допълнителни съдии. Азъ казвамъ, че напротивъ, както въ Горня Оряховица, въ Силистра, Радомиръ, така и въ много други мѣста, бивший М ръ, или правителството е проводило врѣменни мирови съдии. Ако г-нъ Векиловъ иска контрактъ, че непрѣменно ще се проводятъ, то е други въпросъ; но не може да му се даде. Г-нъ М-ръ му отговори много добрѣ и азъ не зная

какво значи туй . . . . (Векиловъ: Искамъ думата). Мене ми се чини, че обещанието на г-на М-ра, че ще проводи, ако има нужда, е достатъчна гаранция за г-на Векилова и зарадъ туй прѣдлагамъ 14 чл.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува . . . . (Векиловъ: Ако играемъ съ орѣхи кажете . . . .)

М-ръ Стамболовъ: Азъ ще помоля г-на Векилова, да не мисли, че само той е прѣдставитель, и да не мисли, че само интереситѣ на Ямболъ и Сливенъ сж, които занимаватъ правителството и Нар. Събрание, защото надали има прѣдставитель да вдига гюрултия повече отъ г-нъ Векилова.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува параграфъ 21. Който не го приема, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: Поповъ: (Чете):

«§ 22. За писари по старитѣ владала, издадени отъ сѫдилищата до края на 1885 г. при Архивното Управление въ гр. Пловдивъ и за канцелярски расходи тѣмъ (врѣменни) 5.000.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прочетений параграфъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 23. За допълнителни писари (гдѣто се укаже нуждно). Кредита по § 27 въ бюджета за 1888 год. за свърхщатно съдържание на чиновници иностранци и пр. се закрива. (врѣменни) 12,000.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема тоя параграфъ, както се прочете отъ г-на Докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глава VIII. § 24. За дневни и пѫтни пари на сѫдебнитѣ засѣдатели по установения редъ 60.000.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема параграфъ 24-й, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приетъ.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 25. За пѫтни, дневни и други сѫдебни разноски по углавни и граждански дѣла (990 — 1007 и 987 — 988 ст. отъ Вр. Сѫд. Пр.), а сѫщо и по 3 лева възнаграждение на духовни лица за подвеждание подъ клѣтва по такива дѣла 90.000.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема параграфъ 25, както се прочете отъ г-на Докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«Глава IX § 26. За непрѣдвидени расходи (врѣменни) 5.000.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прочетений 26-й параграфъ, да си вдигне рѫката (Никой не вдига.) Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 27. Запазенъ кредитъ 4% отъ общата сумма (врѣменни) 135.080.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема параграфъ 27-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приетъ.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 28. За расходи по просрочни упражнения (исплащание стари дългъве) (врѣменни) 1.524»

При тѣхъ има прибавени още други 25 лева и 20 стот., така щото суммата става 1549 л. и 20 ст. Коммиссията прие този параграфъ както го прочетохъ и моли Н. Събрание, да го приеме.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прочетений параграфъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Я. Поповъ: (Чете):

«§ 29. За расходи отъ сключени упражнения (чл. 92 отъ закона за отчетността по бюджета). Кредититѣ по глава XI и XII отъ бюджета за 1888 год. минаватъ по онзи на Министерството на Финанситѣ.»

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема параграфъ 29-й, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Ще се гласува исцѣло бюджета по М-вото на Правосѫдието. Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се

М-ръ Стамболовъ: Г-да прѣдставители! Бюджета на моето М-во мина обаче, имаше едно отношение, което не се докладва въ Събранието. Това отношение е за помощь на града Пловдивъ. Вий знаете, г-да прѣдставители, че отъ Съединението насамъ, града Пловдивъ загуби, може да се каже, на 100-тѣ 90. Недвижимитѣ имущества паднаха въ цѣнитѣ си и въ всѣко отношение той се обърна отъ градъ столиченъ на градъ провинциаленъ. Въ този градъ, който има твърдѣ малъкъ бюджетъ, въ годината ходи 4—5 пѫти Негово Царско Височество. Какви сж разноскитѣ съ посрѣщанието и испращанието, вий знаете. Всѣки градъ, който е ималъ случая да прави приготовления за такива посрѣщания и испращания, знае, какъ тѣжко падатъ тѣ на градската касса. Заради туй, азъ мисля, че трѣбва да се доде на помощь на тѣзи градове, които правятъ въ годината извънредни разноски за подържание величието на страната съ около 30—40,000 лева. Азъ могж да кажа, г-да прѣдставители, че, споредъ смѣткитѣ, които сж проводени до мене, въ растояние на една година града Пловдивъ е таксиранъ съ повече отъ 38,000 лева. Обаче, г-да прѣдставители, макаръ, че Пловдивъ е прѣстаналъ да бѫде столица на България, но да бѫде втора столица не е прѣстаналъ. Негово Царско Височество прѣдполага да прѣкара тѫзи година въ Пловдивъ 1—2 мѣсеца. Отъ друга страна, като се лиши Пловдивъ отъ туй прѣимущество да бѫде столица и отъ друга, че у него нуждитѣ сж твърдѣ голѣми, моля г-да прѣдставителитѣ да отпуснатъ, само, за тѫзи година врѣменна помощь за прѣкарване вода въ Пловдивъ 50,000 лева. Тѫзи сумма, разбира се, ще се отпусне отъ бюджета, ако правителството се улѣснява. (Гласове: Да се гласува).

З. Градинаровъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ това, г-да прѣдставители, а напълно ще подкрепя прѣдложението на г-нъ М-ра; но само едно нѣщо искамъ да кажа. За да бѫдемъ редовни и точни, азъ бихъ молилъ г-нъ М-ра на Вѫтр. Дѣла да укаже, къмъ кой параграфъ ще се тури суммата?

М-ръ Стамболовъ: Къмъ параграфа, който се отнася за помощи на Общинскитѣ Управления. Отпуснѫти сж 200,000 лева; трѣбва да се отпуснатъ още 50,000 лева.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува прѣдложението на М-ръ Президента — да се отпуснатъ 50,000 лева за града Пловдивъ? Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

(Гласове: Прѣдставителитѣ сж малко: да се распусне засѣданието).

Кознички: Искамъ думата.

Хр. Векиловъ: Искамъ на дневенъ редъ да се тури моето прѣдложение относително чл. 64 отъ закона за патентитѣ.

Прѣдсѣд.: Моля г-да прѣдставителитѣ да сѣднатъ на мѣстата си.

М-ръ Стамболовъ: Азъ ще помоля г-да прѣдставителитѣ да се съгласятъ утрѣ на дневенъ редъ да се тури и закона за пенсиитѣ на учителитѣ. (Гласове: Прието.) защото, г-да прѣдставители, тѫзи сумма мина въ бюджета и за нея трѣбва да се нареди особенъ законъ. Ако имаме врѣме да прѣкараме бюджета на Военното М-во утрѣ, можемъ да приемемъ и този законопроектъ, защото е отъ въпиюща нужда. Има хора, които сѫ служили по 50 години и сега просятъ за срамъ на българищината.

Прѣдсѣд.: Приема ли събранието да се тури за утрѣ на дневенъ редъ закона за пенсии на учителитѣ? (Гласове: Приема). Който не приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи ще се тури.

(Дохожда М-ръ на Финанситѣ Ив. Саллабашевъ). (Шумни рѫкоплѣскания).

Прѣдсѣд.: Дневний редъ е исчерпанъ.

Ив. Антоновъ: Азъ прѣдлагамъ утрѣ въ 9 часа да има засѣдание. (Гласове Не се приема).

Прѣдсѣд.: Този въпросъ е рѣшенъ.

Засѣданието се затваря.

(Закрито въ 5½ часа слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **З. Стояновъ.**

Подпрѣдсѣдатель: **П. Славковъ.**

Секретари:
Зах. Градинаровъ.
Ив. Златаревъ.
Геор. Пѣневъ.
Антонъ Байчовъ.
Ив. Халачовъ.

Секретари:
Иор. Симеоновъ.
Д-ръ Сарѫ-Ивановъ.
Христо Лѣкарски.
Ат. Гр. Каракашевъ.
Дим. Петковъ.
Д-ръ Стояновичь.

Стенографъ: **Д. Иовевъ.**